

У дапамогу вывучаючым біяграфію таварыша Сталіна

ПЕРШЫЯ КРОКІ РЭВОЛЮЦЫЙНАЙ ДЗЕЙНАСЦІ ТАВАРЫША СТАЛІНА

90-я гады былі гадамі пачатку рэвалюцыйнага ўздыму і ў Закаўказзі.

Гэтыя гады адзначаны ўзроўненнем ростам колькасці прамысловага прадукцыі. Большасць гэтых работчых былі выхадцамі з безмясцовага або малазмясцовага сялянства. Яны не парывалі сувязі з вёскай, мелі там свае сем'і, плацілі зазямныя податкі, знаходзіліся ў кабыльнай залежнасці ад памешчыкаў. Ад найжарсцейшага гнёту сельскіх улад, памешчыкаў і духавенства, ад падзвычайнай нішчаты ўнікалі гэтыя сяляне ў гарады, на ачышчаныя прамыслы. Але і ў гарадзе яны сутрачалі не лепшую абстаноўку.

Вялікая эксплуатавалі іх капіталісты-прамысловацы. Рабочы зьезд працаўзямляўся наарадка 16—17 гаўзі, без перапынку на харчаванне і адпачынку. Заработная плата была мізэрнай. Санітарны стан фабрык і заводаў быў жудасным. Шкады аховы працы не існавалі.

«Становіцца тагочасна рабочага было настолькі пазнаёмым, — успамінае адзін з работчых, — што жыццё значна больш аднаваляе ўвагі і клопату з боку яго гаспадар, чым тагочаснаму рабочаму».

У выключна цяжкіх становішчах знаходзіліся і сялянства.

Скасаванне прыгонніцтва не палепшыла становішча сялян. Аграрыяны і амушкіны памешчыкаў і царскіх урадам сяліне знаходзіліся на грані нішчаты. Аб прававым становішчы іх таварышч не прыходзіла.

Шматлікія народнасці Закаўказзя былі зусім беспраўныя. Кат і прыгнатыя індустрыялы народнасці — царскае саматражаўе — накіроўвала іх адзін на аднаго, усяляк распаляла паміжнародную розню. Шорткаў русіфікацыйскае палітыкаў, акую праводзіў царскі ўрад праз працяжы чыноўнікаў і папоў, памешчыкаў і буржуазію, — свінным пажарам каляса на сазанне працоўных мас усіх народнасцяў.

Усе гэтыя ўмовы стваралі і накілівалі глыбокае незадавальненне, выклікалі рэвалюцыйнае абурэнне, падрыхтоўвалі глебу для рэвалюцыйнай дзейнасці марксістаў.

Першыя зорны марксізма былі занесены ў Закаўказзе ў першы палавіне 90-х гадоў высланымі царскім урадам з понтральных раёнаў Расіі рускімі сацыял-дэмакратамі (Іосіф Коган, Іван Лузін, Г. Фрагачкі і інш.) і легальнымі марксістамі з Грузіі, пабытаўшых за граніцай (Н. Жарганія, К. Чхеідзе і інш.).

У 90-я гады ў Закаўказзе праікаваў першы творы В. І. Леніна, важнейшыя творы Маркса і Энгельса. Таварыш Сталін у 1895 годзе звывапіса, высланымі царскім урадам у Закаўказзе.

«У рэвалюцыйны рух уступілі з 15-гадовага ўзросту, калі я звязваўся з палітычнымі групамі рускіх марксістаў, працяжыўшы талы ў Земаўказі. Гэтыя групы мелі на мяне вялікі ўплыў і прывілі мне густ да педольнай марксісцкай літаратуры» (В. Сталін. Гутарка з памешчыкам Пісьменнікам Эмілем Лютвігам).

Ужо ў Тіфліскай духоўнай семінары таварыш Сталін кіруе рэвалюцыйна-марксісцкімі гурткамі ў семінары і рэдагуе рукапісны журнал семінарыстаў.

Успаміны таварышоў на семінары прыступ таварыша Сталіна вясючымі прапагандастам і арганізатарам. Як ніхто ўмеў таварыш Сталін даставал неабходную літаратуру, хапаў яе ад недалучылых вачэй семінарысцкіх іракабесаў-махаў.

Літаваліся па грашы збіралі гуртоўны грошы, каб перапісаць адзін экзэмпляр «Кляўты» Маркса, які быў у гарадской бібліятэцы, і для таго, каб набыць за 5 рублёў у месці пакой над Лавыцкай гарой для сходаў гуртка.

Так таварыш Сталін заклаў асновы марксісцкага светлагондлу сярэд вучыц семінары.

Рэвалюцыйны жантары ўважліва сачылі

за таварышамі рэвалюцыянерам. Яны прама заўважалі, што выхаванне Джуганвілі сваёй таленавітасцю выдзялялася сярэд таварышаў і іменна на гэты прычыне неабяспечны для семінары, што неабходна ўстанавіць над ім строжы надзор.

У захаваўшыхся дакументах семінары мы знаходзім цікавыя запісы семінарысцкага начальства:

«У 9 гаўзі вечара ў сталовай ваколі І. Джуганвілі сабралася група, якой Джуганвілі чытаў неадобраныя пачальства семінары кнігі, за што быў зроблен высьвет у вучняў».

«Джуганвілі выражаў непаважства па поведзе робыску, зробленага выхаванцамі семінары, і наогул Джуганвілі непаважлі і грубы адносіцца да начальствуочых асоб».

«На паводніках баз тры (3) пастаўлен Джуганвілі Іосіфу за чытанне нехвалючых кніг, за вельмі дрэннае станіе ў парке».

«Накараць праціялым парпрамам...»

Пачальства семінары адчувала, што ў асобе таварыша Сталіна яно мае неабяспечнага праціяніка і ўсяляк імкнулася пазбавіцца ад яго.

Але таварыш Сталін настолькі канспіратыўна вёў сваю рэвалюцыйную работу, што ўсе стварэнні семінарысцкіх ішчэкаў заставаліся безрудулітатымі.

Таварыш Сталін адуно ўжо распрарыў рамкі сваёй рэвалюцыйнай дзейнасці паз сценамі семінары. Ён кіруе ўжо больш чым 8 работчым сацыял-дэмакратычнымі гурткамі. На табачных фабрыках Бозаржанца, Эфінціянца, на абуговай фабрыцы Аляханага, на ткацкай фабрыцы Міраева, на мясляным заводзе Тале, сярэд друкарскіх работчых — усьлед добра везаюч таварыша Сталіна — настаміла кіраўніка работчых сацыял-дэмакратычных гурткаў.

У 1898 годзе таварыш Сталін уступае ў першую ў Грузіі сацыял-дэмакратычную марксісцкую групу «Месаме-дасі».

Гэтая група не была апарнаю, Апаруісцкая большасць яе, на чале з П. Жарганія, прадастаўляла групу «Легальнага марксізма», сказала, вучыне марксізма, вульгарызавава яго і афарбувала яго ў напыявалісцкі колер.

Таварыш Сталін вазам з Л. Кеіхавелі і С. Пулузідзе ў 1898 годзе стварылі ўнутры «Месаме-дасі» групу рэвалюцыйна-марксісцкага напамку. Гэтая рэвалюцыйная меншасць влад барацьбу супроць апаруісцкай большасці «Месаме-дасі», пачнуўшай на шлях «Легальнага марксізма».

Рэвалюцыйная меншасць высювае зачатку стварэння негальнай рэвалюцыйнай газеты і бяро курс на развіццё шырокай палітычнай агітацыі супроць саматражаўя і капіталізма, на стварэнне сапраўднай, пралетарскай рэвалюцыйнай партыі.

Малалы рэвалюцыянер, яшчэ бухучы вучыне Тіфліскай духоўнай семінары, стаяны канспіратуочы сваю рэвалюцыйную дзейнасць ад семінарысцкага начальства, ужо займае педвуду ленысцкую палітыку і вазам з Л. Кеіхавелі і С. Пулузідзе з'яўляеца адным з выдатных кіраўнікаў рэвалюцыйнага крыла «Месаме-дасі».

29 мая 1899 года ў семінары адбывалася іспыты.

Начальства семінары стварыла, нарэшце, повед, каб пазбавіцца ад непакорнага «бухучыніка». Пад фармальным прадэкам пазвусючы платы за вучыне і іх запісалі семінарысцкія махані — «за няняўку на экзамены па невядомай прычыне» таварыш Сталін быў выключан з семінары.

Таварыш Сталін цалкам аддаўся рэвалюцыйнай рабоце.

28 снежня 1899 года таварыш Сталін паступае на работу ў Тіфлісцкую фізічную абсерваторыю.

Маленькі накой пры абсерваторыі, у якім жыў таварыш Сталін, хутка стаў канспіратуочым цэнтрам, дзе збіраліся ўдзельнікі сацыял-дэмакратычнай кіруючай партыінай групы.

Тут таварыш Сталін часта гутарыў з Л. Кеіхавелі, С. Пулузідзе, Лузіным і іншымі. Тут нярака бывалі перагаворы работчы М. Бачарыдзе, З. Чапрывілі, В. Стурра і іншыя.

Рабочыя розных фабрык, заводаў і май-стэрняў Тіфліса, вучыўскае моладзь, семінарысты атрымлівалі тут парамі ў Украіні, ахатчывалі марксісцкую мысь.

Да таварыша Сталіна часта прыходзіў вядомы іскравен, баікуча адукаваны марксіст Віктар Курнатоўскі, высланы ў Тіфліс у адміністрацыйным парэжку царскімі ўладамі. Курнатоўскі захапляўся з'яўляюцай і марксісцкай падрыхтоўкай таварыша Сталіна і не раз рыкаваў гэце сваё ўражанне ў гутарках з таварышамі.

Ужо тады ў дваццацігадовым юнаку Сталіне адчуваўся велізарная рэвалюцыйная воля, чоткая марксісцкая мысь, выдатны арганізатарскі талент.

Тіфліскаа цэнтральная сацыял-дэмакратычная група, якая складалася і аформілася ў перыяд 1898—1900 гг., праводзіў у гэтыя гады велізарную прапагандаісцкую і арганізатыўную работу па стварэнню нелегальнай сацыял-дэмакратычнай партыінай арганізацыі. Таварыш Сталін прымае ў гэтай рабоце самы актыўны ўдзел.

Адначасова гэтая група кіравала акіраўніччай і палітычнай барацьбой тіфлісцкіх работчых.

У 1898 годзе ўпершыню ў чыгуначных майстэрнях Тіфліса была арганізавана вядома забастоўка. У далейшым да 1900 года быў прывезен рал забастоўка на фабрыках, заводах, у друкарні.

1 мая 1900 года пад кіраўніцтвам таварыша Сталіна 400—500 тіфлісцкіх работчых святкавалі першамайскае святэ.

За восем кілометраў ад горада, у раёне Сабінага возера, сабраліся работчы з партыямі Маркса, Энгельса, з рэвалюцыйнымі лозунгамі.

На агул палітыч усьрэд чыговных сілгах на мовах грузінскай, армянскай і рускай былі налісіны:

«Пролетары ўсіх краін аднаіцеся! Пачай жыць вясмігаліны работчы іспыты».

На мітынгу з палкай прамавай выступіў таварыш Сталін, закінуўшы масы да барацьбы супроць цара і капіталістаў.

У жніўні 1900 года пад кіраўніцтвам таварыша Сталіна, пры актыўным ўдзеле М. І. Калініна, работчая чыгуначных май-стэрняў і іро Закаўказскіх чыгунач пра-вядзі гандэўнаую забастоўку, ахануўшю не толькі каля чатырох тысяч работчых майстэрняў і тэло, але і работчых некалькіх заводаў ў Тіфлісе. Гэтая забастоўка мела характар адкрытага палітычнага выступлення».

Забастоўка працяжылася два тыдні. Улада скончылася паражэннем работчых, урад разграміў яе. Каля 400 работчых было выслана з Тіфліса, дзесяткі работчых кінуты ў турму. Але гэтая забастоўка паказала, што канчаткова перамога іа-бачага класа немінуча, што ўмовы пера-могі з'яўляеца высокая арганізаванасць і развіццё класвай самасцікасці работчых, які вучыў таварыш Сталін.

Высланымі ўрадам некалькі сот пера-дрых рэвалюцыйных работчых палі-рэвалюцыйнымі ітаў ў глыбіню сёл і вёсак.

Іаі, закладзены таварышом Сталіным, усё малей прыкалі ў масы.

Пад кіраўніцтвам таварыша Сталіна і Курнатоўскага Тіфліскаа цэнтральная са-цыял-дэмакратычная група праводзіла ве-лізарную агітацыйную і арганізатыўную работу па першамайскай дэманстрацыі 1901 года. Царскія жантары напад на сая істотным рэвалюцыянераў, па месці да перамайскай дэманстрацыі быў арыштаван Курнатоўскі. У тур-жэ поч быў зроблен высьвет у якасі «з'яўнай абсерваторыі», дзе жыў таварыш Сталін. Выбск праходзіў у адсутнасці таварыша Сталіна.

Таварыш Сталін, вельмічы, што пар-кская ахранка кірэваеца яго арышту, ужо адно перайшоў на нелегальнае стано-вішча.

22 красавіка (старага стылю) 1901 года ў Тіфлісе, у самым цэнтры горада адбылася першамайскаа дэманстрацыя, арганізаваная пад кіраўніцтвам таварыша Сталіна.

Дэманстранты былі атакаваны палі-цый і войскамі. Было ранена 14 рабо-чых і арыштавана звыш 50 дэманстра-таў.

Гэтая дэманстрацыя аказала велізарны рэвалюцыйны ўплыў на далейшае разві-ццё рабочага руху на Каўказе.

Ленінскаа «Іскра» (№ 6, ліпень 1901 г.), апаьляючы тіфлісцкую перша-майскую дэманстрацыю 1901 года, піса-ла: «Пазея, быўша ў нядзелю 22 кра-савіка (ст. стылю) ў Тіфлісе, з'яўляеца гістарычна знамянальнай для ўсёго Каў-казэ: з гэтай дня на Каўказе пачынаец-ца адкрыты рэвалюцыйны рух».

Таварыш Сталін заўсёды надаваў ве-лізарнае значэнне рэвалюцыйнаму друку. Па ініцыятыве і пад кіраўніцтвам та-варыша Сталіна Л. Кеіхавелі арганізаваў у Баку падпольную друкарню. Іця ствар-ення нелегальнай рэвалюцыйнай газе-ты, высуцунна таварышом Сталіным і Л. Кеіхавелі яшчэ ў 1898 годзе, была ажыцвяўлена.

У верасні 1901 года вышаў першы нумар газеты «Брэдэла»: Рэдакцыя абвясці-ла ў першым-жа нумары:

«Грузінскі сацыял-дэмакратычны рух не прадстаўляе сабой абасоблены, толькі грузінскі работчы рух, з уласнай праграмай. Ён ідзе рука аб руку з усім расійскім рухам і, значыцца, напарал-каўскаса расійскай сацыял-дэмакраты-чнай партыі».

Таварыш Сталін піша кіруючыя арты-кулы ў газету «Брэдэла», сістэматычна дае рэдакцыі ўказанні і парамы.

Стварыўшы газету «Брэдэла», таварыш Сталін заклаў асновы нелегальнага ве-лізарнага друку ў Закаўказзі. Велучы прапагандау леныска-іскраўскіх ідэй у Закаўказзі, таварыш Сталін выхоўваў работчых у духу леныскай рэвалюцыйнай нечымырнісці ад саматражаўя і ка-піталізма, у духу інтэнацыянальнай брэд-бы працоўных, прапагандаваў і іро кі-руючай ролі пралетарыята ў буржуазна-дэмакратычнай рэвалюцыі, стварэння пар-тыі новага тыпу, кіруючай ролі гэтай партыі ў работчым і рэвалюцыйным руху.

У 1901 годзе паміж рэвалюцыйнымі са-цыял-дэмакратамі Закаўказзя і В. І. Леніным устанаўляеца непасрэдная су-вязь.

Ажыцвяўляючы план таварыша Сталіна аб разгортванні работчых нелегальнай друк-карні, кіруючая група бакінскай леныс-ка-іскраўскай сацыял-дэмакратычнай ар-ганізацыі высювае іцяю перадукавання ў сваёй друкарні леныскай газеты «Іскра».

Ленін стаяюча аднаіцеся да гэтай пла-на. У перапісцы з бакінімі Ленін пара-бізна абіраючае план — перавесці з-за граніцы матэрыялы, прадуцьдэжае ўсе дэталі тэхнікі друкарскай справы.

Бакінскаа нелегальная друкарня, назва-ная ў зыхат канспіратыўна «Нінай», пача-ла прапавал. Зменшанымі фарматам з матрыц, прысылаемых з заграпіны, у гэ-тай друкарні было пераагочавана некаль-кі нумароў леныскай «Іскры».

У гэтай друкарні друкаеца рад ліста-вак і брашуры. Выдана пыматная рэ-валюцыйная газета «Брэдэла».

Істотны ралектар, друг і бліжэйшы са-ратнік таварыша Сталіна — Лад Кеі-хавелі вядзе напружаную работу. Лад сістэматычна падтрымлівае пісьмовую су-вязь з таварышом Сталіным.

За парамі і ўказаннямі па важней-шых пытаннях Лад прыязджае да та-варыша Сталіна ў Тіфліс і Батум.

«Таварыш Сталін з'яўляецца там са-мым падрыхтараным і актыўным у кі-руючай партыінай групе тіфлісцкіх са-цыял-дэмакратэў» — піша ў сваіх успа-

мінах т. Кузадзе, які працаваў тады на-борчыкам у Бакінскай нелегальнай друк-карні.

Таварыш Сталін развівае велізарную рэвалюцыйную работу, з леныскай ра-шучасцю астойвае рэвалюцыйныя прынцы-пы марксізма ў барацьбе з апаруісцымі і прамірніцтвам да яго, астойвае леныс-кія ідэі стварэння баявой рэвалюцыйнай пралетарскай партыі, уцягвае ўсе боль-шыя і большыя масы работчых і сялян Каўказэ ў барацьбу супроць саматражаўя, памешчыкаў, буржуазіі.

Па ініцыятыве таварыша Сталіна 11 лістапада 1901 года склікалася першая тіфліскаа канферэнцыя сацыял-дэмакраты-чнай арганізацыі. На канферэнцыі прысутнічае 25 дэлегатаў. Выбаренна першы Тіфліскі Камітэт РСДРП, у які ўваходзіць таварыш Сталін.

Батум у той час прадстаўляў адзін з буйнейшых прамысловых цэнтраў Закаў-каззя. Тіфліскі Камітэт РСДРП рамяў асаваць там сацыял-дэмакратычную ар-ганізацыю (існаваўшы ў Батуме сацыял-дэмакратычны гурток, асаваны Лузіным і Франчэсі ў 1896 годзе, быў разгрома-ен і ліквідаван царскай паліцыяй у пачатку 1898 года). Карло Чхеідзе і Ісідар Рамішвілі — староннікі апаруіс-цкай большасці «Месаме-дасі», якія знаходзіліся ў Батуме, заявілі камандыра-валіау ў Батум аднаму з членаў Тіфліс-кага Камітэта аб нечымчасна нелегаль-най рэвалюцыйнай рабоце на Умовах го-рода. Тіфліскі Камітэт РСДРП пры такім становішчы ў Батуме рамяў камандыра-валіау туды таварыша Сталіна.

Таварыш Сталін неадкладна звязваеца з перадавымі работчымі і праз месці ён ужо арганізавае некалькі сацыял-дэ-макратычных гурткаў на буйнейшых батум-скіх прадпрыемствах.

Адзін з работчых успамінае, як таварыш Сталін на зыхатках у паліцыйным гурт-ку работчых запытаў яго — чаму вучыць у нелегальнай школе, арганізаванай ле-галымі марксістамі з апаруісцкай большасці «Месаме-дасі».

І калі той адказаў, што там вучыць, як рухнеца сонца, таварыш Сталін з уменскай сказаў: «Слухай! Сонца, не бучыся, не сабэцца з шляху. А вось ты вучыся, які павіна рухацца рэвалюцый-нае справа, і наладзь мне маленькую не-гальную друкарню». (Расказы стаячых работчых аб вядомым правадзю, стар. 58)

Таварыш Сталін сапраўды ў хуткім ча-се арганізаваў падпольную друкарню і друкаваў у ёй пракламацыі.

Друкарня была вельмі прымітыўна. Шлофт хаваўся ў папіронных і запалка-вых каробках. Друкарня змяшчалася ў кватэры, дзе жыў таварыш Сталін. Рабо-та ў ёй была звязана з вялікай небя-спечкай.

Кожны лісток пракламацыі, які выхо-дзіў з гэтай друкарні, закілаў, патаяў на барацьбу. Таварыш Сталін працаваў нястомна.

31 снежня 1901 года ў Батуме адбы-лася канферэнцыя працэнтуйкоў гурткаў галоўных прадпрыемстваў горада, на якой была аформлена батумская сацыял-дэ-макратычная арганізацыя.

Канферэнцыя гэтая па прапагове та-варыша Сталіна была прывезена пад ві-там сустрачы новага года на кватэры ра-боцкага С. Ламжарыя. Таварыш Сталін на канферэнцыі выступіў некалькі раз з аркімі прамавамі аб барацьбе з парамы і буржуазіяй. Удзельнікі канферэнцыі ўспамінаюць, што калі ўжо разыходзіліся дамоў, пат раінуў, — таварыш Сталін падышоў да ака і сказаў:

«Вось ужо і світае. Пажадаем-жа адзін аднаму дацься па таго імя, калі сонца свабоды навечна ззяеце над намі».

На канферэнцыі была вылучана кірую-чая партыіная група на чале з та-варышом Сталіным. Гэтая група кірава-ла ўсёй сацыял-дэмакратычнай работай. Фактычна адгрываеца ролю Батумскага Камітэта РСДРП леныска-іскраўскаа на-прамку.

У хуткім часе пад кіраўніцтвам та-варыша Сталіна на буйнейшых прадпры-емствах Батума ўжо актыўна прапавала больш дэсяці сацыял-дэмакратычных работчых гурткаў.

Царскія жантары несамабна сачылі за дзеяннямі таварыша Сталіна.

Кутаскаа ахранка паведмажа началь-ства:

«...Тіфліскі камітэт РСДРП камандыра-ваў у гор. Батум для прапаганды паміж заводскімі работчымі аднаго з сваіх членаў — Іосіфа Вісарыянавіча Джуганвілі, былога выхаванца пастога класа Тіфліс-кай духоўнай семінары. Дзякуючы дзей-насці Джуганвілі... сталі ўнікаць па ўсіх батумскіх заводах сацыял-дэмакратычныя арганізацыі, якія іначатку мелі плавой Тіфліскі Камітэт».

І. Рамішвілі і К. Чхеідзе — гэтыя бу-дучыя менавіты — усяляк прапавалі за-тармаціць рэвалюцыйную дзейнасць та-варыша Сталіна, але таварыш Сталін пры іпамоце перадавых работчых яшчэ шырэй разгортваў работу. Чхеідзе і Рамішвілі ідрпелі крах.

Студзень 1902 года. Таварыш Сталін арганізавае першую буйную забастоўку на заводзе Мантаноа. Забастоўка канчаецца перамогай работчых. У лютым адбываецца забастоўка на заводзе Ротшыльда. Та-варыш Сталін асабіста кіруе работай забаставочнага камітэта, выпрацоўвае па-трабаванні работчых, піша і распаўсюд-жае баявыя лістоўкі і пракламацыі.

Перадзавыя работчы Батума добра ве-даюць таварыша Сталіна, называюць яго настолькім работчым і гатовы следваць за ім усюды. Пад кіраўніцтвам таварыша Сталіна праходзіў рад стачак у сакаві-ку 1902 года.

У адказ на арышт паліцый 32-х ра-бочых-забастоўчыкаў таварыш Сталін 8 сакавіка арганізаваў масавую мані-фестацыю работчых з патрабаваннем аслаба-

ньш арыштаваных. Калі-ж ісы дзяржаўя прапавал новыя арышты работчых, таварыш Сталін на пра-дзень арганізаваў яшчэ больш гран-дую дэманстрацыю работчых каля заводаў горада, чыгункі. Адбылася вя-лікая сутычка з паліцыяй і войскамі.

«Таварыш Сосо (Сталін), — Уста-адзін з удзельнікаў гэтай гістарычна маністрацыі, — знаходзіўся сярэд ваўнага мора работчых, непасрэдна ваў рухам».

Рабочыя крывёю залілі царскія са-вудыні Батума. Хвала ўсеагульнага рэня работчых пракалілася на краі

Таварыш Сталін у арый баявой класіцы, напісанай ім у той-жа ве-лікай работчых, сялян, усіх прапо-да рэвалюцыйнай барацьбы супроць мадэражаўя...

Леныскаа «Іскра» уважліва са-за батумскімі пазежмі і дае паліт-агінсцые стачак, масавых паліт-агінсцые маністрацыі і тунскаа расстроу най дэманстрацыі 9 сакавіка войск паліцыі.

Батумскія пазежмі 9 сакавіка ады-вельзарную палітычную ролю, яны дэмаганізавалі сазанне работчых і с-паліцыі.

Царскія ўлады атрымалі паражэн-на да былі гадоўшым чынам грузінскія грузскія і імерпінскія безмясцова мадэмамельныя сяліне і батумі, прымаі найбольш актыўны ўдзел ба-статуючы. Батумскі Камітэт РСДРП іспечыў выслаемых работчых пра-ціянікаў, напі

АЛГАСНЫ ТРАНСПАРТ А ДАПАМОГУ ШКОЛЕ

У вёсках, у некаторых сельскіх асобна размяшчэнне школьнай сеткі незвычайнае. Значная частка сельскіх школ знаходзіцца на вёсках далёка ад школ сярэдніх і пачатковых класаў. Дзецям, скончыўшым пачатковыя школы і паступіўшым у 5-я класы, прыходзіцца хадзіць да вучэльняў далёка ад дому.

Невялікіх дзяцей, размешчаных у вёсках далёка ад іх пастаяннага месцажительства, асабліва атруціўшыхся ў дзень асепічных дзяждоў, з'яўляюцца марна завярнуць і веснавыя паводкі. Вясення гэта пераважнае наважэнне сельскіх школ і з'яўляецца адной з праблем, дапамога ў вучобе і працаздольнасці дзяцей 33 раёнаў нашай рэспублікі.

У 1720 пачатковых школ 256 школ, 14,8 проц. маюць разнаў абслугоўванне на вучэльнях ад 2 да 3 кілометраў і 92 школы, або 5,3 проц. — ад 3 да 8 кілометраў. У гэтых жа раёнах 10 пачатковых школ размешчаны на адлегласці 4—6 кілометраў, 120 — на адлегласці 6—8 кілометраў і 40 — на адлегласці 8—12 кілометраў ад бліжэйшых сярэдніх і пачатковых сярэдніх школ.

Гэтыя параўнальна далёка размешчаныя сярэднія і пачатковыя сярэднія школы з'яўляюцца для дзяцей з вёсак у мінулым годзе скорацілі 4-я клас пачатковых школ.

Асабліва ў раёне Магілёўскай абласці з агульнага ліку 50 пачатковых школ 25 проц. маюць разнаў абслугоўванне ад 3 да 6 кілометраў, больш чым аналізіруюць на адлегласці 12 кілометраў ад найпоўней сярэдніх школ.

Надзвычайна прывабна можна прывесці ў якасці прыкладу Віцебскай абласці, дзесяць раёнаў Гомельскай абласці, дзесяць раёнаў Палескай абласці і іншыя абласці БССР уступілі ў другую палову навуковага года. У апошні год пачатковае навучэнне заняткаў, бесперабойнае навучэнне вучнямі школ у сельскіх асобна размяшчэнне школ мае характэрныя калясавага транспарта для пачатковых школ асабліва ў вясенні час.

І гэтым, мясцовыя органы народнай асветы не пакідаюць увагі гэтай вельмі важнай і значнай камітэты і сельскіх саветаў. Яны ўзялі на сябе пачатковае навучэнне аб'ектаў і дапамогу іх у школу, асабліва для гэтай мэты каласны транспарт.

Гэты становішчам жыцця негата, асабліва каласнага транспарта на вёсках і на вучэльнях — адна з неабходных умоваў народнай асветы і мясцовых органаў.

Добра арганізавана і працуе ў гэтых раёнах асветы і мясцовыя органы народнай асветы і сельскіх саветаў. Яны ўзялі на сябе пачатковае навучэнне аб'ектаў і дапамогу іх у школу, асабліва для гэтай мэты каласны транспарт.

КУЗНЯ НАСТАЎНІЦКІХ КАДРАЎ

Па-новаму жыццём зараз прапоўняюцца заходнія абласці БССР, вызваленыя 4 месяцы таму назад гераічнай Чырвонай Арміяй ад панскай няволі. Гэта новае, тое, што прывяла да сабой савецкая ўлада, адчуваецца ў кожнай галіне жыцця, і асабліва ў галіне народнай асветы.

Якім прыкладам тако, яе змянілася пры савецкай уладзе становішча з народнай асветай у заходніх абласцях, можа служыць горад Навагрудка.

Ранейшы Навагрудка — гэта горад чыноўнага, буйнага спекулянтаў, горад, у якім правалівацца цэпра, ізе на кожным кроку існавалі ачагі дурману: царква, касцёл, сінагога, трактір. Былі толькі дзве каляжэйныя і некалькі прыватных школ.

Зараз зусім іншая картина. За 4 месяцы ў Навагрудку акрыта 7 дзяржаўных сярэдніх школ.

Калі раней у Навагрудскім павеце было 190 школ, то зараз у раёне налічваецца 271 школа. Трэба заўважыць, што да савецкай улады ва ўсім павеце не было ні адной беларускай школы, хоць беларусы і складалі пераважную большасць насельніцтва. Сячтам існавалі яўрэйскія школы, але і яны марнелі.

Раней у школах Навагрудскага павеце вучылася толькі 23 тыс. вучняў, зараз ахопленыя навучэннем звыш 36.000 дзяцей. Рост на 13.000! Усе дзеці наведваюць школы і вучацца на сродкі дзяржавы. Многім дзецям аказана вельмі матэрыяльная дапамога на набыццё абытку і адзежы.

У Навагрудскім павеце раней не было сярэдніх навуковых устаноў, зараз іх 2: педагагічны вучылішча і кааператывны тэхнікум.

З 1 лютага гэтага года светлым і добра абсталяваным класам педвучылішча заўважылі больш 200 студэнтаў — будучых педагагаў. Усе прыемныя студэнты забяспечаныя інтэрнатам. Для студэнтаў створана сталявая і буфет.

У педвучылішчы абсталяваныя вельмі добра бібліятэка на некалькі тысяч тэм і чытальня зала пры 35 абсталяваных таксама фізічны, хімічны, літаратурны, прыродазнаўчы, географічны і ваенныя кабінеты. Апрача таго, пры педвучылішчы маркуецца адрасць графічны кабінет.

Студэнт-выдатнікам устаноўлена павышаная стэпендзя ў размеры 150 рублёў у месяц. У летні час многія студэнты будуць бесплатна паслява ў дачыненні санаторыяў, курортаў, на экскурсіі.

У гэтым годзе прымаецца на першы курс 180 чалавек і на другі — 30. Набор студэнтаў з кожным годам будзе павялічвацца. Такім чынам, педагагічныя вучылішчы ў Навагрудку будуць штогод выпускаць вельмі высокую армію савецкіх настаўнікаў для пачатковых школ і 1—4 класаў сярэдніх і пачатковых сярэдніх школ.

С. МЯЛІШКА,
дзрэнтар Навагрудскага педвучылішча.

РОСКВІТ НАРОДНЫХ ТАЛЕНТАЎ

Усяго чатыры месяцы прайшло з таго часу, калі на вольнай савецкай ўладзе, на вольнай партыі і яе мундага прарадага таварыш Сталіна Чырвоная Армія вызваліла працоўныя Заходняй Беларусі ад гнёту панскай паноў, а імя гіганцка зменшыла адбыліся за гэты кароткі час!

Узяць хопьбы Пачаўскі раён Вілейскай абласці. Раней моладзь тут не магла і думаць аб вучобе, аб развіцці сваіх талентаў, не магла яна задаволіць свае культурныя запатрабаванні, бо ўсялякая ініцыятыва ў гэтай справе падаўлялася польскімі ўладамі.

«Мы былі кінуты ў цемру бескультур'я і невешта», — піша салітан з вёскі Лужыцка-Казлоўска А. Вышанка — наша моладзь з нашай палгаліла на ўсход, чакуючы сваіх вызваліцеляў.

Зараз іншая картина. У раёне арганізавана звыш 130 гурткоў мастацкай самадзейнасці. Савецкая ўлада дае пачатковую адукацыю шырока расці і развіццям народнай творчасці, народным талентам. У вёсках і мястэчках акрытыя школы, клубы, лясніцкія куткі. Тут сотні юнакоў і дзяўчат паўважыць свае вельмі развіваюцца, уздымаючыся ў розных гуртках мастацкай самадзейнасці.

Пышны расцвітаюць народныя таленты, якіх дужы і маюць калітэлізм. Аб гэтым сведчыць прадэманстрацыя ў пачатку студзеня ў Пачаўска павятовай аўтэнтычнай мастацкай самадзейнасці 627 дзяўчат і хлопцаў на працягу трох дзён паказвалі спектаклы, на што з'яўляюцца вызваленыя, свабодная рабочая і сялянская моладзь.

На споне мастацкага Народна членны драматычнага гуртка вёскі Лужыцка-Казлоўска паказалі гледачам п'есу «Хіта лям асудыць сабе». Гэту п'есу напісаў сялянскі гэта-жа вёскі Газаўска Сямковіч. У першай частцы сваёй п'есы тав. Сямковіч адлюстравала жыццё сялянства-беларуса, якога грабілі польскія чыноўнікі, памешчыкі і ўра. У другой частцы яна паказала, з якой радасцю сустраў беларускі народ уступленне на зямлю Заходняй Беларусі Чырвонай Арміі — вызваліцельныя працоўных.

З п'еснямі, частушкамі, каляндаршчыкамі, танцамі выступіла моладзь вёскі Рамельска, Савічы і інш. Уздылілі алімпійцы ў вештах, частушкі выказаў любоў да вольнага Сталіна, да Радзю-Сялянскай Чырвонай Арміі.

Многі талентаў выяўлена было і на першай гарадской вучылішча алімпіядзе самадзейнасці ў Брэсце. Юныя танцоры, расказчыкі, сямісты, музыканты алізі на алімпіядзе выхадзілі на спону брэсцкага тэатра. Васымірадовы Мурчы выказалі «Песню аб таньстах». 18 вучняў 20-й сярэдняй школы выканалі балет «Дэб'яніны вальс». Гэтай школе была прысуджана першая прэмія — 500 рублёў за добрае выкананне і шырокае разгортанне самадзейнасці ў школе.

Па ініцыятыве сямі рабочых і сялян у вёсках мястэчках, горадах арганізуюцца ўсе новыя і новыя гурткі мастацкай самадзейнасці. У гэтых гуртках ўдзельнічаюць сотні юнакоў і дзяўчат.

Драматычны гурток горада Несвіж за два месяцы свайго існавання даў для насельніцтва больш 18 канцэртаў і некалькі спектакляў для дзяцей у Баранавічах і іншых гарадах арганізаваныя дачы народнай творчасці, якія салгелі чаюць развіццё народных талентаў.

У лютым і сакавіку будуць аб'яўвацца абласныя алімпіяды мастацкай самадзейнасці. Зараз ужо разгарнулася ў заходніх абласцях і разна пачаўшыся работа. Абласныя алімпіяды яшчэ дачы паказваюць росквіт народных талентаў.

Р. СІМХОВІЧ.

А. П. ЧЭХАЎ

(Да 80-годдзя з дня нараджэння)

Сёння спаўняецца 80 год з дня нараджэння вядомага рускага пісьменніка, майстра навамы і п'есы Антона Паўлавіча Чэхава.

Ужо ў першых сваіх літаратурных творах Чэхаў паказвае канкрэтныя носьбіты мерсасці, работы, якія атруцілі атмасферу яго маладосці. Выкрываючы і ганьбілі іх, як асабістых ворагаў, Чэхаў, такім чынам, выстаўляе ла габнебага слупа і перадае ўсеагульнаму асмяянню прыгнятаныя Расію чыныя сілы.

Тэма апазыцыі, як «Хамелеон», «Маска», «Тойсты і тонкі» і іншыя, выкрывалі подлы дух угоніўшых і прымусілі ў асяродкі давольна інтэлігентны і чыноўніцтва. Хто не памятае чэхаўскага ўнтэра Прышчэбава, сімвалічнага ўладаў тагачаснага жыцця, лічыўша іх агульна паракту і дорабрыты ўсеагульнае апазыцыі! Шлоўгу тым часам, якая з'яўлялася сапраўды школай работы, Чэхаў заклікаў асабліва блізкана апазыцыі «Чалавек у футляры». Гэрой апазыцыі настаўнік Белікаў, які жыў у вельмі страху «як-бы чаго не вышля», трымаў у палоне сваёй базізі насельніцтва ўсёго горада.

Як ні розны былі аб'екты цёмных сіл царскай Расіі, Чэхаў здолеў уладзіць у іх і нешта агульнае. Гэта — асудзіць якога-б там ні было пачуццё павагі да чалавечага годнасці і попліны характар існасці і імкненняў абыякавасці асяродка. Гэтыя два «устой» царскай Расіі сталі праметам найбольш азіх і блізкіх выкрыванні Чэхава.

У дзесятках сваіх апазыцыяў Чэхаў паказваў абыякавасць з залчай душой, і абыякавасць перад усямі, хто чынам вышэй яго, чымнага і гурбага з ім, хто ад яго залежыць. Так стагоддзі «выхоўвалі» народ гаспадары царскай Расіі, каб абязлічыць яго і трымаць у павіненні.

Разнастайна і вяліка ў Чэхава галерыя мяшчач, пашыякоў, усемачыных «Юныя», бестра ператварыўшыся ў атмасферу расійскай рэвалюцыі з поўных вельмі ў жыццё ідэалістаў у прагных і тупых абыякавасці, ва ўсёкага роду кар'ерыстаў («Анна на шні»), імкнучыся да мінчэскага дорабрыты («Бываючыны»), і самазадаволеных тупіч («На святках») і т. д.

Пазней Чэхаў стварыў свае шырокія, складаныя, аб'ектыўныя карціны рускага жыцця, азвільваючы багачам, разнастайнасцю, жыццёвацю і вернасцю тыпаў. Такавы аповесці і апазыцыі Чэхава: «Дуэль», «Палата № 6», «Маё жыццё», «Мужыкі», «Армяна», «Забойства».

Чэхаўскія п'есы ўнеслі ў тэатр свежы струмень. Герой чэхаўскай п'ес не крычаць, не мітусіцца, не мечуцца па сцэне. Яны выдуць сабе на сцене так, як у жыцці. На гэтых п'есах умаўваўся і вырас Маскоўскі Мастацкі тэатр (МАТ).

Чэхаў — азіх з самых чытаемых і любімых пісьменнікаў у нашай краіне.

А. ДЗРМАН.

В. ГАЛІН.

Прэзідэнт Удзельнікаў алімпіяды мастацкай самадзейнасці

РОДНА, 27 студзеня. (Нар. «Звязды»). Ачылася павятова алімпіа мастацкай самадзейнасці ў Мурчы прысуджана прэзідэнтам і асобным выкананцам — го на суму 3 500 рублёў. Хор м. Крыніцаў саставе 80 чалавек і хор м. Скідаль астане 52 чалавек атрымалі прэміі па 100 рублёў кожны і павятова грама-Пч-раваны таксама іх кіраўнікі Бялоў і В. Жэўскі. 300 рублёў і пачатковую грамагу атрымала сялянскі з кі Волпа Софія Лапа, Таніацальны кастыў м. Інтурчы ў ліку 12 чалавек, вельмі добра выканаў беларускі тав. «Лявоніху», прэміраван 400 рублям і асабістай грамагай.

Некаторыя удзельнікі алімпіяды намераны перавесці на работу ў абласны і дзяржаўны тэатры, некаторых паслаць на вучэбныя курсы.

У ВЕСЦЫ ТЫЛЬВІЦА

БЕЛАСТОК. (Нар. «Звязды»). Феофіл Трафімчук усё жыццё марыў аб тым, каб мець хопьбы адзіна гатня пажыткі для таго, каб сабраць грошай і купіць зямлю. Але колькі ён ні стараўся, сабраць грошы на пакупку зямлі так і не ўдалося. Пан Алашэўскі браў на 900 злотых за гектар, і Трафімчук праправа было-б працаваць усё да апошняга, і то не сабраў бы ён 900 злотых.

Владзімір Васілько і Сямён Тамашэвіч таксама збіралі грошы. І калі яны пайшлі да памешчыка, каб купіць зямлю, аказалася, што грошай у іх нехапіла павялічыць і на поўгектара.

Такіх жыхароў у вёсцы Тыльвіца было многа. Усе яны галілі мары і мець сваю зямлю. І толькі савецкая ўлада дала ім яе. Тыльвіцкія беднякі атрымалі 180 гектараў памешчыцкай зямлі.

Курсы аграрнаму і зотэхніку

БЕЛАСТОК. 17 студзеня пачалі работу абласныя курсы аграрнаму і зотэхніку. Курсы разлічаны на 100 чалавек. Аграрнаму і зотэхніку на курсах праслухоўваць раз лекцыі аб міжнародным становішчы, вучэнне Леніна — Сталіна аб партыі пачаў у вёсцы, Канстытуцыю СССР і БССР, аб структуры зямельных органаў СССР, механізм сельскай гаспадаркі СССР і рабоча-МТС. Праграма курсаў разлічана на 100 гадзін.

На 3-месячных ввчярніх курсах на пераважытоўна паступіўшых горада Беласток. Фото В. Вернера. (Фотарэдакцыя БЕЛТА).

Як я атрымаў 500 цэнтнераў бульбы з гектара

Я — мадэры брыгадзір. Многаму трэба быць вучыцца, набываць практыку, каб быць сапраўдным майстрам высокіх ураджаў. І вось я пачаў чытаць кнігі, дзе, вывучаць вопыт лепшых спецыялістаў сельскай гаспадаркі. Асаблівае ажанне на мяне зрабіў расказ Марні Смачка аб тым, як яна атрымала 500 цэнтнераў буркоў з гектара.

Прачытаўшы ўсё гэта, я і падумаў: Прачытаўшы вызначыліся, а ці ж мы, ларусы, не можам? Інтэрэсы чалгасца ляду нам родны і блізкі, як і калгасцы Украіны. І калі ў БССР няма буркоў, ёсць іншыя культуры, скажам, бульба, ураджайнасць якой лічыўся жокая. Самая высокая ураджайнасць бульбы нашым калгасе была ў 1936 г., калі мы сабралі яе на 90 цнт. з гектара. Я і пачаў, што правільней за ўсё будзе вывучыцца свае руды і старанні да бульбы ў гэтым самым павясці аплату працы. Адрозні ўзяць на себе вялікае абавязальнасць было некай спрагнавата. І я завязваўся атрымаць у 1938 г. толькі 50 цнт. бульбы з гектара. Старшыня калгаса Т. Савасіеў гэта сказаў мне: — Мы табе, Т. Мачэца, далажым, але не ведаю, ці выйдзе што з гэтага.

Мала што з далгаснікаў верыць у выкарыстанне майго абавязальнасць. Ён яно і разумеў. Пры сярэдняй ураджайнасці бульбы ў калгасе ў размеры 90 цнт. з гектара, завалася, што 250 цэнтнераў бульбы ўжэ заанада многа. Але я верыў у працягу і смеяўся за справу. Выхаванае ў частку з вёскай не прышыся. Бульба дужа аб цыванішні ўраджайнасці бульбы з'явіўся ў мяне зямлі. Прышлясся ўзяць пад бульбу ўзаранае на забівае мяшчынішча.

Зямі я вывез на гэты ўчастак у 2 гектары 105 цнт. гною і торфу, склаў яго ў ачы, перакалаваючы слай торфу невялікім сляем гною. На кожны воз гною ў 3,5 цэнтнера калі з вазы торфу на 10 цнт. Звычайна мы рабілі так: наспілі пласт торфу таўчыняй у 40—50 см. і, уграмаваўшы яго,

наў. Пасля першай выбаркі плашчу перабрававалі і падбавілі клубні, потым перарабілі. Узважылі ўраджай, і аказалася, што з кожнага гектара мы атрымалі па 348 цэнтнераў. Сярэдня ўраджай бульбы на калгасе раўняўся 60 цэнтнерам з гектара.

Вось як я, на дзіва ўсім калгаснікам, зыкнуаў сваё абавязальнасць. Я рашыў працягнуць вопыты на ўчастку ўраджайнасці. Звярнуўшыся за дапамогай да раённага аграрнага тав. Галіца. Ён пачаўнаў далажыць. Гэта яшчэ больш упэўніла мяне ў тым, што пастаўленую перад сабой задачу — атрымаць з гектара 400 цнт. бульбы — я паспяхова выканаю.

У жніўні 1938 г. я прабавіў стварыць сваёй брыгады. Рашылі арганізаваць ста халаўскае звяно. У звяно 8 чалавек: Іван Жаўнер, Аляксей Ярахоў, Лар'я Міхалькова, Аўдэя Мачэца, Парута Міхалькова, Маргарыта Саладоўнік, Дуля Бурдзілава і Ніна Мачэца.

Бараньбу за новы рэкордны ўраджай у 1939 годзе мы пачалі з падрыхтоўкі глебы. У канцы жніўня пасля ўборкі алімпіяды мы правалі дужэе жыгнішча на глыбіню 8 см. Праз 10 дзён гэту плашчу зазавалі на глыбіню 18 см. Калі зямля забэрава, прывезлі 6 вазоў яловых галінак і раскідалі іх на ўсёй плашчы ў 3 гектары ў шахматным парадку, на адлегласці 1—1,5 метра адна галінка ад другой. Выгнутым бокам калі ўверх. Усё гэта мы рабілі для таго, каб як можна больш затрымаць снегу на нашай плашчы.

Калі галінкі зямля снегам, мы перарабілі плашчу ўжо і перакар ачунікам. Бароны зноў залезла снегам. Талы мы паўторна перарабілі снег ачунікам. Такім чынам нам удалося затрымаць на сродкі плашчу снегу таўчыняй да 1 метра.

Зямлю ўсё звяно збрала масювым ўгнаенням. За зямлю мы сабралі 10 цнт. курнага памёту і 32 цнт. пошэду. Зіхчынны ў 2—3 сантыметры. Пры пачатку ўраджайнасці ўчастак пафарнавалі ў 2

загатоўленым летам. На 1 гектар паклалі па 60 цнт.

Вясной, як толькі растаў снег, сабралі з плашчы яловыя галінкі і ірыстунілі да ўгнаення плашчы. Зымавалі суперфасфат з пошэдам (8 цнт. суперфасфата і 6 цнт. пошэду) і ўсё гэта змесь пераселі на ўзараным зямлю ў размеры 4,5 цнт. на гектар. Пасля гэтага атружж прывалі культураванню ў два сляы ўдоўж і поперак.

Загатоўлены зямлі курны памёт высушылі, дробна растаўалі, праселалі і атрымаемы паранок змешалі з пераганам, сабраным на дарах калгаснікаў. На 60 цнт. такога пераганна паклалі 6 цнт. паранку курнага памёту. Гэта ўгнаенне ўнеслі ў глебу праз 3—5 дзён пасля культуравання і перабрававалі поле ў 2 сляы (ўдоўж і поперак).

Неўзабаве пачалі вывозку гною з разліку 12 цнт на гектар. Праз два дні яго растрасталі і зааралі на глыбіню 20 сантыметраў.

Вельмі ўвагу мы звярнулі на падбор насеннай бульбы. З буртоў была зята зямля і бульба засталася пад адной зямля для таго, каб да часу пасадкі яна замяла пратравіцца. За 5—6 дзён да пасадкі перабраві яе, адабраўшы злавровыя клубні вагой у 50—60 грам. Адраснае насенне перавалі ў гумно і рассыпалі сляем у 15—20 сантыметраў для правядвання.

Адраснае з перабраві бульбы частка калгаснікаў са стагнаўскага звяна правяла маркёрку ўчастка, вызначалі пад пасадку. Зубы маркера былі ўстаўлены на 55 сантыметраў шырыні. Маркёрка праводзілася ўдоўж і поперак. На перакрываючых маркёрных ліній бульба садзілася пад латку на глыбіню 8—10 см. У кожную ямку садзілі па адной бульбіне. Такім чынам на гектар было высаджана, прыкладна, 35—36 тысяч бульбаў, або 18 цнт. насеннай бульбы сорта «Вольгія».

Пасля пасадкі правалі мульчаванне плашчы раней падрыхтаваным і вывешаным у 3 цэнт. торфам. Увесь ўчастак плашчы ў поперек маркёркі сляем торфу таўчыняй у 2—3 сантыметры. Пры пачатку ўраджайнасці ўчастак пафарнавалі ў 2

Хрэстаматыя па беларускай літаратуры XIX стагоддзя

Інстытут мовы і літаратуры Акадэміі навук БССР падрыхтаваў да друку новую падручнік для студэнтаў вышэйшых навуковых устаноў і выкладчыкаў беларускай літаратуры — «Хрэстаматыя па беларускай літаратуры XIX стагоддзя». У хрэстаматыю ўключаны важнейшыя мастацкія творы беларускай літаратуры XIX

Паўлавіч В. І. Леніна і А. М. Горькага аб пісьменніку

Паўлавіч В. І. Леніна і А. М. Горькага аб пісьменніку. У бібліятэцы імені Чарнышэўскага наладжана лекцыя на тэму: «Жыццё і дзейнасць А. П. Чэхава». (Гомельская Прэда).

Наш духаговы вопыт паказвае, што для павышэння ўраджайнасці бульбы трэба павялічыць норму высадкі на гектар за лік павялічэння размеру клубні.

Трэба высаджваць клубні вагой не менш 80—100 грам. Практыка паказвае, што нават адно такое машынаства, як затрыманне снегу, усё пахота павышае ўраджайнасць.

У 1939 годзе я быў на ўсеагульнай сельскагаспадарчай выстаўцы ў Маскве. Яна з'явілася для мяне вельмі цікавай стагнаўскага вопыту. Варнуўшыся з выстаўкі, я рашыў арганізаваць у сваёй брыгадзе не менш 4 аформіўскіх звянаў, якія будуць змагацца за высокую ўстойлівасць ўраджайнасці.

Знаю, якое забівае рэкордны ўраджай бульбы, выпрацавала плашч свайго работы на 1940 год. Мы абавязаліся атрымаць з кожнага гектара не менш 500 цнт. бульбы, а з агульна рэкорднага гектара дабрае ўраджайнасць ў 1.000 цнт.

Наш духаговы вопыт паказвае, што для павышэння ўраджайнасці бульбы трэба павялічыць норму высадкі на гектар за лік павялічэння размеру клубні. Трэба высаджваць клубні вагой не менш 80—100 грам. Практыка паказвае, што нават адно такое машынаства, як затрыманне снегу, усё пахота павышае ўраджайнасць.

У 1939 годзе я быў на ўсеагульнай сельскагаспадарчай выстаўцы ў Маскве. Яна з'явілася для мяне вельмі цікавай стагнаўскага вопыту. Варнуўшыся з выстаўкі, я рашыў арганізаваць у сваёй брыгадзе не менш 4 аформіўскіх звянаў, якія будуць змагацца за высокую ўстойлівасць ўраджайнасці.

Знаю, якое забівае рэкордны ўраджай бульбы, выпрацавала плашч свайго работы на 1940 год. Мы абавязаліся атрымаць з кожнага гектара не менш 500 цнт. бульбы, а з агульна рэкорднага гектара дабрае ўраджайнасць ў 1.000 цнт.

Што-ж мы р-бім для таго, каб павысіць ураджайнасць бульбы і атрымаць з 1 гектара 1000 цэнтнераў? Плашчу пад пасадку бульбы ў нас падрыхтавана і зазавалена на зямлю. Гэта былое жыгнішча, вясной мы гэты ўчастак перабраваўшы, ўнесці загалі мінеральныя ўгнаення: 4,5—5 цэнтнераў суперфасфата, змяшанага з 5—6 цэнтнерамі пошэду.

За зямлю загатоўлі 30 цэнтнераў курнага памёту, высушыў яго, растаўчым у паранок, змятаем з пераганам і ўгнаеннем у глебу на 25—30 цэнтнераў на гектар. Апрача таго, на гектар, з янога мы яшчэ атрымалі 1000 цэнтнераў бульбы, паказанае 50—60 цнт. гною.

Апрача гэтага будзе такоў-жа, як і ў мінулым годзе. Як правіла, на ўсёй плашчы ў 5 гектараў будзем затрымаваць снег.

Саліць бульбу будзем пад маркер. Для пасадкі адабрам лепшыя злавровыя клубні, вагой не менш 80—100 грам.

Ададанай і чэснай пранай, прымяніўшы ўсю навуковую аграрніцкую, мы павысім нашы ўраджайнасці і атрымаем у 1940 годзе 1000 цнт. бульбы з гектара.

Наш духаговы вопыт паказвае, што для павышэння ўраджайнасці бульбы трэба павялічыць норму высадкі на гектар за лік павялічэння размеру клубні. Трэба высаджваць клубні вагой не менш 80—100 грам. Практыка паказвае, што нават адно такое машынаства, як затрыманне снегу, усё пахота павышае ўраджайнасць.

У 1939 годзе я быў на ўсеагульнай сельскагаспадарчай выстаўцы ў Маскве. Яна з'явілася для мяне вельмі цікавай стагнаўскага вопыту. Варнуўшыся з выстаўкі, я рашыў арганізаваць у сваёй брыгадзе не менш 4 аформіўскіх звянаў, якія будуць змагацца за высокую ўстойлівасць ўраджайнасці.

Знаю, якое забівае рэкордны ўраджай бульбы, выпрацавала плашч свайго работы на 1940 год. Мы абавязаліся атрымаць з кожнага гектара не менш 500 цнт. бульбы, а з агульна рэкорднага гектара дабрае ўраджайнасць ў 1.000 цнт.

Што-ж мы р-бім для таго, каб павысіць ураджайнасць бульбы і атрымаць з 1 гектара 1000 цэнтнераў? Плашчу пад пасадку бульбы ў нас падрыхтавана і зазавалена на зямлю. Гэта былое жыгнішча, вясной мы гэты ўчастак перабраваўшы, ўнесці загалі мінеральныя ўгнаення: 4,5—5 цэнтнераў суперфасфата, змяшанага з 5—6 цэнтнерамі пошэду.

За зямлю загатоўлі 30 цэнтнераў курнага памёту, высушыў яго, растаўчым у паранок, змятаем з пераганам і ўгнаеннем у глебу на 25—30 цэнтнераў на гектар. Апрача таго, на гектар, з янога мы яшчэ атрымалі 1000 цэнтнераў бульбы, паказанае 50—60 цнт. гною.

Апрача гэтага будзе такоў-жа, як і ў мінулым годзе. Як правіла, на ўсёй плашчы ў 5 гектараў будзем затрымаваць снег.

Саліць бульбу будзем пад маркер. Для пасадкі адабрам лепшыя злавровыя клубні, вагой не менш 80—100 грам.

Ададанай і чэснай пранай, прымяніўшы ўсю навуковую аграрніцкую, мы павысім нашы ўраджайнасці і атрымаем у 1940 годзе 1000 цнт. бульбы з гектара.

З А Р У Б Я Ж О М

ГЕРМАНСКАЯ ГАЗЕТА АБ СОВЕЦКА-БАЛГАРСКИХ АДНОЗИНАХ

БЕРЛІН, 28 студзеня. (ТАСС). «Бельнішэ цейтунг» піша, што пікаваць да совецка-балгарскіх эканамічных перагавораў, якія закончыліся назвычайна быстра, была вялікая не толькі ў Балгарыі, але і ў заграпаі. Гэта зразумела, бо гутарка ідзе не толькі аб гаспадарчых пытаннях, якія былі аб'ектам перагавораў, але і аб умалаванні балгара-совецкай дружбы. Ужо зараз прыкметныя рэзультаты дасягнутага пагаднення. Совецкія газеты свабодна прадаюцца на вуліцах Сафіі, Адрыяна, магазін совецкай кнігі. У кінатэатрах камуністычнае совецкія фільмы.

ВАЙНА У ЗАХОДНЯЙ ЕЎРОПЕ НА ЗАХОДНІМ ФРОНЦЕ

ПАРЫЖ, 28 студзеня. (ТАСС). Паведамляецца, што ўчора на фронце не адбылося нічога новага. БЕРЛІН, 28 студзеня. (ТАСС). Германскае інфармацыйнае бюро перадае, што на фронце блізка ад Альбэнгейма на Рейне французы ўпершыню пераважалі ў мэтах прапаганды скарыстаць гунагаварыцелі ў адказ на гэта германскія войскі адкрылі агонь.

БРУСЕЛЬ, 28 студзеня. (ТАСС). Ва ўчорашнім вясным аглядзе газеты «Журналь» гаворыцца: «Добрае паворце, якое ўсталявалася на фронце 25 студзеня, спрыяла дзейнасці авіяцыі. Нямецкія самалёты ляталі над Усходняй Францыяй, Англіяй і дэжыраваў рабін паветы над Горманіяй. Наводзе паведамлення англійскага рэлье, адзін з гэтых самалётаў не вярнуўся на сваю базу».

БЕРЛІН, 28 студзеня. (ТАСС). Англійскі пісьменнік Герберт Уэльс змяшчу артыкул у амерыканскім журнале «Іберн», у якім патрабуе базіліскай бамбардзіроўкі Берліна.

У адказ на гэта германскае інфармацыйнае бюро заявіла, што «за скінутым на Берлін бомбы Лондан пацопіцца ў дзесяціразовым размеры Англіяйскія дэжыраваць, якія маюць некаторы пошты, могуць лепш судзіць аб тым, што азначае-ла б іх такая спроба, чым пан Уэльс, які сядзіць за сваім пісьмовым сталом».

ПРАБЛЕМА АСУШКІ ПАЛЕСКІХ БАЛОТ

Па заданню ЦК КП(б)Б спецыяльная камісія з вядомых спецыялістаў пры Акадэміі навук БССР на працягу паўтара месяца прапавала над праблемай асушкі і асваення Палескіх балот. Да работы было прылігнута каля 50 чалавек навуковых работнікаў Акадэміі навук БССР, Усесаюзнага інстытута балотнай гаспадаркі, Беларускага дзяржаўнага політэхнічнага інстытута, інжынераў і тэхнікаў Упраўлення вайнай гаспадаркі і торфу Наркамзема БССР, Мінскага аддзялення гідраметэаў і іншых арганізацый.

У гутарцы з карэспандэнтам «Звязды» тэхнічны кіраўнік камісіі галоўны інжынер Упраўлення вайнай гаспадаркі і торфу Наркамзема БССР тав. П. І. Шчытніцаў паведаміў рас цікавых даных і цыфр аб перспектывах асушкі Палесся.

На тэрыторыі Палесся нізкія залічываецца 3.689 тысяч гектараў балот і забалочаных зямель. У большасці раёнаў цэнтральнай часткі гэтай нізіны (Мінская і Палеская абласці) забалочанасць складае да 70 проц.

У зачыі камісіі ўваходзіла распрацоўка плана асушкі гэтай велізарнай тэрыторыі балот, каб на гэтай аснове перабудаваць усю эканоміку Палесся. Камісія намянула рад важных практычных мерапрыемстваў па асушцы Палескай нізіны. Важнейшым з іх з'яўляецца рэгуляванне воднага стоку ракі Прэпяны шляхам затрымання водасомаі вяснавых

ЗАКОНЧЫЛІСЯ ЛЫЖНЫЯ ВАЕНІЗІРАВАНЫ СПАБОРНІЦТВЫ СТУДЭНТАУ

У Мінску закончыліся лыжныя ваенізіраваныя спаборніцтвы вышэйшых навуковых устаноў і тэхнікумаў БССР. У іх прымаў ўдзел 111 каманд. Асабістае прыштва аспрачаў 111 лепшых лыжнікаў. Каманднае прыштва заваявала каманду Віцебскага ветэрынарага інстытута і Мінскага тэхнічнага ўніверсітэта. У індывідуальных спаборніцтвах першае месца сарод мужчын заняў тав. Маркаў (Мінскі політэхнічны інстытут). Дыстанцыю ў 20 кілометраў ён прайшоў за 1 гадзіну 33 минуты 03 секунды. У ваенізіраваным забегу на 10 кілометраў тав. Маркаў прайшоў да фінішу таксама першым, па займы час 45 минут 55 секунды. За чым у прэстыж забегу на 5 кілометраў лепшы час паказала тав. Рудзіцкая (дэбютны ветэрынары інстытут) — 24 нуты 31 секунда. Гэтуж дыстанцыю праівагазам, гранатамі і штучнымі рашкотамі на шляху тав. Рудзіцкі прайшаў таксама першай за 29 минут секунды. Пераможны спаборніцтваў унагародныя граматы Камітэта па справах культуры і спорта пры СНК БССР. НА ЗДЫМКУ: А. Марнаў і Т. Рудзіцкі

ГАНДЛЕВЫ БАЛАНС БАЛГАРЫИ ЗА 1939 ГОД

БЕРЛІН, 27 студзеня. (ТАСС). Гандлёвы баланс Балгарыі за 1939 год закончыўся з рэкор «м алішам у 900 млн. леваў. Па экспарту першае месца займае Германія. Балгарскі экспарт склаў у мінулым годзе 6 мільяраў леваў, імпарт — 5,1 мільяра леваў.

АНТЫАНГЛІЙСКІЯ МІТЫНГІ Ў ЯПОНИИ

ТОКИО, 27 студзеня. (ТАСС). Агенцтва Дамей цуні перадае, што сёння газета «Дзі-Дзі-сімпэ» і іншыя буйныя газеты арганізавалі ў г. Осака антыанглійскі мітынг пратэста ў сувязі з затрыманнем японскага парахода «Асама-мару». Агенцтва заявіла, што на мітынг прысутнічалі некалькі тысяч чалавек. Мітынг у сваёй рэзалюцыі настайвае, каб урад заняў рашучую пазіцыю ў адносінах да нагах выпалаў з боку Англіі, накіраваных супроць Японіі. А імя мітынга пасланы тэлеграмы японскаму прэм'еру Іонаі, міністру замежных спраў Арыта і англійскаму паслу Кройці.

Агенцтва паведаміла, што антыанглійскія мітынгі адбыліся таксама ў Кіёта, Кобе і іншых гарадах Японіі.

КАЛГАСНІКІ ПАЛЕССЯ БУДУЮЦЬ НОВЫЯ ДАРОГІ

Калгаснікі сельскагаспадарчай арцыі «Чырвоны партызан», Слабадскага сельскагаспадарчага раёна, Палескай абласці, на сваім агульным сходзе паставілі прывесці ў культуры выгнаў 25 кіламетравую дарогу Мозыр—Петрыкаў. Яны зварнуліся за зямлямі да ўсіх калгаснаў калгаснікаў, рабочых і служачых Палесся пасляваць іх прыкладу і пачаць папашаць дарогі Мозыр—Петрыкаў—Жыткавічы, Мозыр—Лельчыцы, Мозыр—Камарын, Мозыр—Парычы.

Зварот калгаснікаў «Чырвоная партызан» сустраў зямлі волук. У калгаснах Ельскага, Парыцкага, Лельчыцкага, Брагінскага, Глускага, Камарынскага, Мозырскага і іншых раёнаў адбыліся агульныя сходы, на якіх калгаснікі прынялі кантрактны абавязальства па будаўніцтву дарог, выкарыстоўваючы вопыт ферганскіх калгаснікаў.

Рух за будаўніцтва новых культурных дарог у вясновым совецкім Палессі прымая масавы характар. Перадвыя калгасны разгортваюць пакрытую работу, заганяваюцца камень, пясок, лес, торф і іншыя будаўнічыя матэрыялы, якія вывозіцца на трысячы будучы дарог.

Заганяюць і вывазу будаўнічых матэрыялаў выдупі пяпер дзесяткі калгаснаў. Так, напрыклад, калгас «Трыі рашаючы» і імені Куйбышава, Глускага раёна, «Чырвоная Украіна», Камарынскага раёна, «Колунар» і «Шуцалева», Ельскага раёна, імені Чапаева, Васілевіцкага раёна, ужо заганявалі і вывезлі 400 кубаметраў лесу, 500 кубаметраў торфу, 310 кубаметраў гравія і т. д. Паўні калгаснікі разгортваюцца сацыялістычныя спаборніцтва па адзіночнае выкананне планаў заганяюць і вывазі будаўнічых матэрыялаў для дарожных работ.

Палескі абком партыі і аб'яднанком узначальваюць выдатны рух за будаўніцтва дарог. Падбіраюцца начальнікі будаўніцтваў, тэхнічны персанал, брыгадзіры. Днямі ў Мозыры адбываюцца курсы, якія пакрытуюць 150 дзесятнікаў будаўнічых. У бліжэйшыя дні абком і аб'яднанком склікаюць у Мозыры шырокую нараду па пытанню аб дарожных работах з ўдзелам сакратараў райкомаў партыі, старшын райвыканкомаў, сельсаведаў, калгаснаў.

Высокія даходы калгаснаў ад кок-сагыза

Больш 400 калгаснаў БССР у мінулым годзе вырашчалі каучукавое коксагыза. Перадвыя сельскагаспадарчыя арцыі знялі выдатны ўраджай гэтай новай тэхнічнай культуры і атрымалі высокі даход. Так, калгас «Шлях Ільіча», Стараларожскага раёна, за мінулы прадуцтвавы год сагыза з 9 гектараў атрымаў 100.000 рублёў. Калгас «ХІІІ-голіце Кастрычніка», Галачоўскага раёна, рабіўся ракарднага ў рэспубліцы ўраджай зняўшы 50 цэнтнераў карэнняў з гектара. Яго даход ад знятай прадукцыі склаў 90.000 рублёў. Высокі ўраджай насення кок-сагыза сабра-

Усесаюзна збор кіраўнікоў груп самаабароны

У горадзе Харкаве пачаўся ўсесаюзна збор начальнікаў і падгрупкоў лепшых груп самаабароны ПШХ. З Беларусі ў зборы прымаюць удзел 12 чалавек, у тым ліку адзін з лепшых начальнікаў груп самаабароны Мінска, актывістка абароннай работы, унагароджаная значком «Актыўны», тав. С. А. Аўрушчына. Удзелнікі збора праслухаюць лекцыі па тэхніцы і тактыцы павотранага набыт, прапавітарнай і хімічнай абароне, азнаёмяцца з вопытам палітработы ў групах самаабароны.

Адказ Англіі на пратэст Японіі

ТОКИО, 28 студзеня. (ТАСС). Увесь японскі друк паведамляе, што англійскія спецыялы ў Тоکیо Кройці паралаў учора ў вісру замежных спраў Арыта адказ англійскага ўрада па паводу пратэста Японіі, выкліканага інцыдэнтам з параходам «Асама-мару». Як указвае газета «Хоні», англійскі ўрад настайвае на сваім аднабаковым пункце гледжання, лічычы, што затрыманне парахода было зроблена ў поўнай меры закона ў адпаведнасці з міжнародным правам. Маркуош, прадаўжае газета, што для вычарпання цыпернага канфілікту і для папярэджання ў далейшым павольных інцыдэнтаў будзе заключана дэжыравае пагадненне.

Адказ Англіі на пратэст Японіі

Па словах «Шы-ніншэ», пасля сустрачы з Кройці Арыта склікаў у міністэрстве замежных спраў нараду, на якой будзе вывадана пытанне аб выпрацоўцы адпаведных мерапрыемстваў.

Расшырэнне Чонкаўскага дома адпачынку

ГОМЕЛЬ. (Па тэлефону). У бягучым годзе Чонкаўскі дом адпачынку перададзі на круглагадавую работу. У сувязі з гэтым праводзіцца даабсталяванне ашчэпення лач. Клуб прыстаюць да работ у змінных умовах. Прапавітарнае адноснае дома адпачынку будзе павялічана да 300 чалавек адну змну. За ўвесь год у ім адпачы звыш 8 тыс. чалавек.

Узмацненне благады замежных канцэсій у Цянцзіне

ЛОНДАН, 28 студзеня. (ТАСС). Агенцтва Райтэр паведамляе, што англійскае консульства ў Цянцзіне атрымала ад ішчых паведамленне аб ўзмацненні японіямі благады англійскай і французскай канцэсій у Цянцзіне. Кантроль за ўваходу

Узмацненне благады замежных канцэсій у Цянцзіне

па канцэсію будзе ўзмацнен, з сённяшняга дня праз дэталыя загароны зноў пачаюцца электрычны ток. Як указвае агенцтва, благада гэтых канцэсій цягнуцца ўжо звыш 7 месяцаў.

Творы Генрыха Гейне на беларускай мове

Дзяржаўнае выдавецтва пры СНК БССР выдае ў гэтым годзе на беларускай мове адзінатомі твораў вялікага нямецкага паэта Генрыха Гейне. У адзінатомі ўключаны творы «Германія», «Падарожжа па Гаршу» і рад лірычных і паэтычных вершаў паэта.

Правядзенне „Дня незалежнасці“ у Індыі

ЛОНДАН, 27 студзеня (ТАСС). Учора на ўсёй Індыі па рашэнню бюро выканкома Індыйскага нацыянальнага кангрэса праводзіцца «Дзень незалежнасці» пад лозунгам: «Індыйскі народ мае права на свабоду». Індыйскія павінна парваць сувязі з Англіяй. Арганізаваны кангрэсам дэманстрацыі мелі месца ва ўсіх галоўных гарадах Індыі. У Банбей учора не прапавіла 50 прапрыемстваў, рабочыя якіх далучыліся да дэманстрацыі. Былі старшыня Індыйскага нацыянальнага кангрэса Неру ў пасланні, адрававаным мітынгу ў Лондане з прычыны Індыйскага «Дня незалежнасці».

Правядзенне „Дня незалежнасці“ у Індыі

заявіў: «Да гэта часу, пакуль Індыя не будзе прызнана як незалежная краіна, не можа быць ніякага пагаднення з Англіяй. Будуць Індыя павінна быць вызначана ўстаноўчым сходам, выбараным дэмакратычным шляхам без усялякага ўмяшання Індыйскага знешняй палітыка павінна вызначыцца самай Індыяй». Старшыня Індыйскага нацыянальнага кангрэса Прасад таксама зварнуўся з пасланнем да мітынга ў Лондане з прычыны Індыйскага «Дня незалежнасці». «Свабода і мір», гаворыцца ў гэтым пасланні, — немагчымы, пакуль 350 млн. Індусаў знаходзяцца ў рабстве».

Насустрэч святу Чырвонай Арміі

ВАВА. Актывітыя рытуеўна па 22 гадзіны РСЧА і Ваенна-Марскага Флота паказвалі раздзяленне старшага лейтэнанта тав. С. Калава. Увесь асабовы састаў падраздзялення аб'явіўся сустраць 22 гадзінамі Чырвонай Арміі выдатнымі паказальнікамі ў баявой і залічывай тэрыторыі. Днямі падраздзяленне тав. Сокалава ў поўнай баявой выдатнасці вышлі ў лужны паход па перасечанай мясцовасці. Маладыя байцы на лыжах легка перамагалі крутыя спускі, узабраўся на ўзгоркі. Дасягнуўшы стрэльбішча, падраздзяленне, не знімаючы лыж, адрыла агонь, легка таралачы мішані. Пасля паходу былі падведзены вынікі сацыялістычнага спаборніцтва. Пяршыльства заваяваў узвод тав. Сізка, дзе амаль усе байцы выканалі заданне па «выдатнасці». Узводу тав. Сізка абвешчана паўчыка. (БЕТА)

ПАВЕДАМЛЕННІ

Вячэрняя партызолка № 16 Варшавскага раёна перамагала ў папашчым гоні 42-й сарадзій школы (пл. Волі, 17). Чарговыя заняткі будуць праводзіцца ў памяшканні 42-й школы 2 лютага ў 7 г. 30 мін. вечара. Дырэцыя. Дом партызатыва Мінгаркома КП(б)Б напамінае, што 1 лютага апошні тэрмін прыёму заяў па прадмет вывучэння замежных моў — англійскай, французскай і нямецкай. Заявы могуць павашаць партыйныя, комсамоўскія і прафсаюзнае актывісты

ПЕРШЫ БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ДРАМАТЫЧНЫ ТЭАТР. АПОНІЯ. Пачатак у 7 г. 30 м. Каса — 2-5 г. веч.

ХЛЕВАФУРАЖНАЯ КАНТОРЫ МІНГОРНАРГАДЛІЯ. Патрабуюцца: ст. БУХГАЛТАРЫ і БУХГАЛТАРЫ.

ДЗЯРЖАЎТАІНСПЕКЦЫЯ УПРАВЛЕННЯ РС МІЛІЦЫ НКВД БССР. ПРАПАНАУЕ. НАНЕСЦІ ПОЎНАСЦЮ НАДПІС ДЗЯРЖАЎНАГА НУМАРУ, выданага дзяржаўтаінспекцыяй.

УСЕСАЮЗНЫ КОНКУРС НА ЛЕПШУЮ ПЕСУ. ПЕРШЫ ТУР КОНКУРСА ПА БССР. УПРАВЛЕННЕ ПА СПРАВАХ МАСТАЎТВА ПРЫ СНК БССР. аб'яўляе ПЕРШЫ ТУР УСЕСАЮЗНАГА КОНКУРСА ПА БССР НА ЛЕПШУЮ ПЕСУ.

Скураная сыравіна. КУПЛЯЕ УСЕСАЮЗНАЕ АБ'ЕДНАННЕ АЮЗЗАГОТСКУР. ШКУРЫ ВОЛАС прымаюць па ўстаноўленай цане райзаготканторы, базарныя ларкі, скартавыя пункты і агенты Сяюззаготскур і сельпо.

УСІМ КІРАЎНІКАМ ДЗЯРЖАЎНЫХ ПРАДПРЫЕМСТВАУ, УСТАНОУ І АРГАНІЗАЦЫЯІ, а таксама ДОМАУПРАВЛЕННЯУ, ГОРСОВЕТАУ І РАЙГОРНОМГАСАУ. 1 лютага 1940 года канцаецца першы тэрмін уплаты плачжоў па абавязковаму страхаванню дзяржаўнага жыллага фонда.

ЗА ЛЕПШЫЯ ДРАМАТУРГІЧНЫЯ ТВОРЫ УСТАНОВЛЕНЫ ШЭСЦЬ ПРЭМІЯІ: АДНА ПЕРШАЯ ПРЭМІЯ — 25.000 р. ДЗВЕ ДРУГІХ ПРЭМІІ па 15.000 р. ТРЫ ТРЭЦІХ ПРЭМІІ па 7.000 р.

Мінская аўтарамонтная станцыя (Мінскі аўтамабільны завод). 15 студзеня па 10 лютага г. г. праводзіць заключэнне і перазаклучэнне ДАГАВОРАЎ НА ПРАФІЛАКТЫЧНАЕ АБСЛУГОВАННЕ АўТАМАШЫН ГАЗ-АА ГАЗ М-1. Даведлі па тэлефону 23-158, увечыні — у сталё сакаваў станцыі. Дырэкцыя.